

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foi'a, cindu concedu ajutóriale. — Pretiul: pe anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Anul XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corepondenti. — Pentru serie 6 cr. Tac'sa timbrală a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 13.

Brasovu 26|14 Februarie

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.
Transilvania.

A P E L U catra

intelligentia romana.

Numerulu martirilor vedem, cu durere, ca se inmultiesce pe dî ce merge. Verosimile inca inainte de ce voru ajunge aceste sire in publicu, unu demnu fiu alu natiunei romane va fi lipsit de libertatea sa personala.

Asia credu a fi de lipsa a spune numele junelui nostru martiru, ilu cunoscemu cu totii. Elu e energicul aparatori alu drepturilor celor apasati, alu dreptatiei si umanitatiei, aprigulu combinatoriu alu crudelitatiei, barbariei si inumanitatiei. E bravulu june Ioane Porutiu, redactoru intermariu alu „Federatiunei“, care sub impresiunea simtieminteloru de durere si nevoindu a-si insielá nici consciuntia si nici opiniunea publica, a reclamatu pentru nenorocitele victime dela Tofaleu compatimire, dreptate si lege dela Ddieu si omenime, si care s'a condamnatu prin sentint'a juriloru pentru delictu de presa la inchisore pe 6 luni, si o amendă 241 fl. 80 cr. v. a.

Candu ar' fi constitutionalismulu, alu carui jugu de feru ne apasa, unu constitutionalismu adeveratu si nu absolutisticu; candu pres'a, care se dice libera, ar' fi asia precum o a calificatu nemuritoriu Anastasiu Panu; dicu, candu ne ar' fi ertatu a intrá in o espunere motivata a culpei ce i se impunta junelui martiru; ne-ar' fi prea usioru a constatá cu legea in mana: ca nu articlulu incriminatu, ci din contra fapt'a cea infioratória si . . . a baronului Apor contiene invederale criterii ale unui faptu subversivu. A face acést'a, celu pucinu in impregiurarile de facia, credu, ca nu ar' fi consultu.

Se speramu inse, ca va veni timpulu, si inca nu preste multu — candu fiii natiunilor neconsiderate si batjocurite se voru intalni că frati de suferintia pe campulu de lupta legala, si puterea loru va fi mare, ca-ci este puterea poporului insetata de dreptate; de acésta putere va trebui se se franga cerbici'a acelor'a, cari orbiti de o fudulia ne mai audita, mai credu inca si adi — spre cea mai mare nenorocire comuna, ca prin insulte si dispretiu, prin violentia si persecutiune, ne voru face a ingenuchiá că vit'a la junghiare; si ne vomu dă drepturile nostra eterne, avarea si onorea in man'a antagonistiloru; ceea ce romanulu nu va face nici odata.

Amu disu, ca in impregiurarile grave, in cari ne aflam si ne e permisu a intrá in o combatere motivata a sentintiei, aduse asupra junelui nostru martiru; — asia dara se facemu celu pucinu aceea, dela ce — fiindu uniti in cugete si in fapte, — nu ne poate impedecá nici o putere pe lume, si ce e datorint'a sacra a fiacarui romanu adeveratu.

Se apelam la anim'a Maiestatei Sale Franciscu Iosifu I., si se i spunemu cu deplina incredere: ca numai atuncia va fi imperati'a tare si mare in lantru si in afara, candu cuvintele de aur rostite de pe inaltimdea tronului, cu ocasiunea deschiderei senatului imperialu din 1868, voru deveni fapte complinite.

Se apelam la confratii de suferintia, la tôte

natiunile culte si civilisate, la intrég'a Europa, prin lamurirea opiniunei publice; se spunemu Domnilorudela putere, ca politic'a ce urmarescu e daunósa, ca ea ne duce preste scurtu, nu numai Ungari'a si Ardélulu, ci intregu imperiulu, unde se afla adi sangerand'a Polonia, pentru ca nu bunavoint'a puterilor straine, precum nici tractatele incheiate cu acelea, ci egal'a indreptatire a natiuniloru conlocuitorie suntu garantiele adeverate pentru independint'a si libertatea patriei comune.

Se le spunemu: ca dôue natiuni libere suntu mai tari in contra inimicului comunu, decatu candu un'a asupresce pe cealalta; — ca spatiulu intre patienti'a si desperatiunea poporului apasate s'a scurtau forte tare, si ca puterea unui poporu desperat u si mare si infriociata.

Se le dicemu mai de parte, nici mai multu nici mai pucinu, decatu ce au disu ei in 1861 nemtilor din Vien'a: „o unitate stórsa prin sila nuface imperati'a mai potentă, consciuntia lovita a fiacarui popor si amaratiunea produsa prin sila desfăștă tendintia de despartire, ba pote chiaru de desfacere, din care causa imperati'a atuncia va fi mai debila, candu va ave mai multa trebuinta de intrég'a sa putere si de tota insufletirea poporului sale.“ — Lovirea in drepturile unei tieri, ca si a unui popor, totudéun'a este nedrépta si produce simtieminte de durere si nemultiumire.

In fine credu, ca sacr'a datorintia ne impune la fiacare, că — spre ajungerea scopurilor mai susu indigitate si constatarea recunoscintiei ce datorim junelui martiru Ioane Porutiu si altoru consacrati si cari se voru consacra pentru natiune, — se ne grabim cu toti a aduce pe altariulu natiunei tote putintiosele jertfe banesci.

Premitiendu aceste, -mi iau libertate a in-dreptă ferbinte rogare catra intrég'a intelligentia romana; că se binevoiesca a adună contribuiri de bunavoia pretutindenea, folosinduse mai cu séma de ocasiunile festivitatiloru, — er' contribuirile ce voru incurge, a le tramite dimpreuna cu consemnatiunea marinimosiloru contributori, dlui cons. r. aulicu in pensiune Iacobu Bologa in Sibiu.

Dumnedieu cu noi, si cu caus'a nostra cea drépta!

Sibiu 3 Februarie 1870.

Elia Macelariu m/p.

Brasovu 25 Februarie. Mercurea trecuta tienù representanti'a comunitatii Brasovului una siedintia, care tienù pana la 9 ore de noapte. Judele urbanu si districtuale, chiamatu prin una deputatiune, primi juramentulu d. Chr. Stenner, Gregoriu Angelovics si Michael Daniel in limb'a germana, a dd. Ioane G. Ioanu, Nicolae Popu si I. T. Popoviciu in limb'a romana, er' alui Em. Lakatos in limb'a maghiara.

Dupa acestu actu se scola d. Nicolae Streboiu advocatu provincialu si propune, că de órare membrii romani din comunitate facu mai multu decatu una a 5 parte din corpulu representantiei, in puterea § 20 din legea XLIV an. 1868, se se pôrte protocolulu si in limb'a romanésca, si sprijină propunerea cu necesitatea cea nevinclibila, că adica si membrii cei ce nu sciu limb'a germana, se precepă bine in limb'a sa cele decise.

D. G. Baritiu desfasura si mai pe largu

acésta necesitate si facu propunerea, că protocoolele se se publice in forma oficiale. Se incinse o desbatere indelungata, pana candu d. Schneider deschise pagin'a legei si cetindu numitulu paragrafu dise, ca afla pretensiunea acésta a romanilor baseta pe lege, si asia se unira cu totii la recunoscere acestei pretensiuni; er' aplicarea unui actuaru pentru ducerea protocolului romanu s'a incrementat comisiunei esmise pentru proiectarea ordinei interne. Catu pentru publicarea protocolului si a programului in diurnale a invinsu maioritatea cu oposiunea sa, determinanduse a se impartasi redactiunei spre publicare din siedintia.

Asupra preliminariului pentru spesele iluminarii si ale incaldirei caselor pretoriale desbaterea inca tienù indelungata, fiinduca se proiectă in preliminariu sum'a de 300 fl. pentru modificarea incaldirei; 646 fl. pentru iluminarea salei, a archivului si a intratelor in localitatile pretoriale, 885 fl. pentru mobilisarea amfiteatralica a salei pentru membri si pentru publicu. Se amenâ inse decidea, pana candu se va aduce inainte bugetulu proiectatu de comunitatea trecuta, pentru an. 1870, că se se scia, catu si de unde se se spendese. Totu odata se decise, că se se faca neamanatu o consemnatiune despre tota avarea si despre intréga proprietate a cetatii, că se fia cu totii in cunosciintia averiloru comunali. —

Privitoriu la armesarii erariei, afanduse unu intreprindetoriu pentru tienerea loru fara spesele comunitatii, se esmisse una comisiune in personele dd. C. Dietrich, C. Schnell si Martinu Jakobi, cari se inchia contractu cu intreprindetoriulu proviantarei armesarilor si a fetorilor dela ei, care se crutia comunitatea de spese. —

In caus'a calei ferate.

In tota Transilvania nici unu orasiu n'a facutu atatea sacrificia, n'a amblatu atatea cali, n'a batutu la atatea usi cu atat'a nedumerire si interesu viu simtitu, n'a alergatu cu atata incordare si nepregetu că Brasovulu spre a deschide una cale mai oportuna si mai inlesnitiosa negotiului, prin urmare si venitului statului si prosperarei lui. Si nu fara cuventu, pentru ori catu se voru sbate celealalte orasie ale Transilvaniei ai disputa primatulu industriei, comerciului si alu comunicatiunei cu Orientulu, Brasovulu totu remane si va remane emporiulu negotiului austro-ungaru cu Orientulu si, pentruca spre binele tierei si alu statului se pote purta rol'a acésta si pe viitoru, s'a ingrigitu de timpuriu si se incórdă si pana astazi a misca tota pér'ta spre a nu remané departatu de calea ferata care va comunica Austro-Ungaria cu Romani'a.

D. I. G. Ioanu, fiindu nu demultu in Romania in afacerile sale de negotiu, facu totu in siedinti'a de susu, dupa cele precese, unu reportu scurtu despre stadiulu causei cu drumulu de feru in Romania, dicundu, ca dupa cum se afla acum acést'a cestiune pote fi pentru Ardélulu forte daunatoare, pentruca calea ferata transilvana-orientala vreau maghiarii a o incopcia cu drumulu de feru alu Romaniei in Moldova, ceea ce ar' da o lovitura de morte negotiului nu numai alu Brasovului, ci alu intregei Transilvanie.

Dupa o lupta de unu patrariu de seculu a succesi Brasovului a midu loci, că se se primésca linia calei ferate transilvane pe la Brasovu-Buzeu

că cea mai favoritória comerciului. Din caușa acestă dedeșe si ministrulu imperialu de fin. Becke, că consul în Galati, o brosura dovedindu cu tota chiaritatea, ca numai acesta linia e in stare a sustiné negotiul transilvanu cu tota partile Turciei, dandui o viotia si o estensiune infloritoria. Mai multi alti barbati de statu fura convinsi si castigati pentru acesta linia, care singura e in stare a salva negotiul transilvanu si comerciul cu sinulu Romaniei Ploiesci, Bucuresci, Giurgiu, Rusciuc si cu Bulgari'a in diosu; inse acum cu propusulu regimului maghiaru de a duce calea ferata prin Secuimea nationale eschisiv la Moldov'a pentru preventie egoistice s'ar ruina totu negotiul celu latitu cu Romani'a si cu Turci'a. Si altmintrea prin linea Lembergu, Czernovitz, Iasi, Galati negotiul Transilvaniei e omorit cu nordulu ostulu, ér' de alta parte linea Orsiov'a, Turnu-Severinu neincungiura si in sudu, secandune isvórele negotiului transilvanu si din acea parte; si noi remanemu că culu espoatati de tota partile si scurtati in comerciul celu intinsu, care nu lesne se pote repará.

Ne asociam la parerea acelora, cari mai voru a incercă tota, tramitiendu de nou barbati esperti si de influintia, cari se midiulocésca acesta linia in unitate si unanimitate acolo, unde influint'a e mai decidiatoria, pentruca si cu acesta vomu dovedi, ca voimu numai binele patriei si inflorirea statului, candu voimu a sacrificá tota pentru a castigá prin midiulocé ertate inflorirea comerciului brasioveanu prin castigarea drumului de fera la Buzeu. —

Brasiovu 25 Februarui. Astadi se petrecu la cas'a eterna onorabilulu cetatianu si magistrul postalu emeritul Franciscu Körner, care dupa o bôla mai indelungata repausă in 22 Febr. in etate de 69 ani, lasandu dupa sine o familia onorifica si multe binefaceri nu numai pentru pauperime, ci si pentru scopuri umanitarie. Cá unu barbatu forte intreprindetoriu fù primulu, care incepù comunicatiunea intre Brasiovu si Bucuresci cu transportulu de persone, precum si in lainsrului tierei. Cá pe unu binefacatoriu alu gimnasiului rom. cat. lu au onoratu tinerimea scolastica cu corpulu profesoralu in frunte si o multime de cetatieni de tota plas'a cu onórea cea mai de pe urma. Meritele lui fura si la astrucare cu dulce aducere aminte pomenite. —

Cine pórta vin'a resboiului civil din Transilvani'a dela 1848 si 1849?

In siedint'a de luni a dietei unguresci, 14 Februarui n., la bugetu facunduse vorba de comisariatu dlui conte Péchy in Transilvani'a, luă cuventul si Berzenczey pentru a'lui combate. Dupa acest'a vorbi

Ioane Horváth, ce invinui pe Berzenczey, ca acest'a, fiindu comisariu in 1848, e caușa ca nationalitatile au prinsu arma un'a in contra alteia, ca-ci elu le-a provocatu prin portarea lui.

Berzenczey ceru cuventu in caușa personala, si cu mare focu protestă contra celoru disse de Horváth, stigmatisandule de falsificatiunea istoriei, apoi afirmă, ca tocma Horváth, carele asisdaria a fostu comisariu in 1848, e caușa, ca in Transilvani'a a eruptu resbelulu civil.

Amendoi acestia suntu unguri din Transilvani'a, si amendoi au fostu comisari in anii pomeniti.

Nu scrutamu care e de vina. Ni ajunge a sci, ca e unulu dintre densii, prin urmare nu suntu de vina romanii, precum ni imputa reactiunarii si misticatorii unguresci.

Asia dara, in locul si la ocasiunea cea mai solena, ungurii recunoscera, cumca cutarele dintre densii este de vina.

Confessio propria, regina probationum! „Alb.“

Dela dieta Ungariei.

In siedint'a din 15 Februarui se desbatu a supra proiectului de resolutiune datu mai inainte de Ludwig in caușa veniteloru intercalare dela episcopiele catolice vacante.

Ludwig nu vré, că min. se se faca ecsecutorul concordatului in Ungari'a. Veniturile inter-

calari totudéun'a, că si in 48, era administrate de catra erariu, nu numai in Ungari'a, ci in tota Europa, d. e. sub Mathia, Zápolya si Ferdinandu I. Is'sau intrebuintiatu spre scopuri de aperare. Verböczy spune apriatu, ca regele e urmasiulu seu eredele averei prelatiloru seu a capiloru besericesci la mórtea loru; numai vr'o 8—10 ani sub Iosifu II. nu se practisă acesta, candu inse veniturile intercalari se intrebuintia spre scopuri besericesci.

Br. Eötvös: Veniturile intercalari nu vin inainte in bugetulu min. de finantia, ci numai la rubric'a finala despre fondulu relegiunei. In totu corpus juris nu se afla o singura lege, care se dispușa despre veniturile intercalari. Art. IX p. 1 a Tripart. determina, ca regele e succesorele episcopiloru repausati, inse art. XI, pe care lu putem numi magna charta a episcopatului ungurescu, nu cuprind nici o iota despre veniturile intercalari. Totu asia e si cu art. de lege XVI 1715. Prin urmare la lege nu ne putem provocá. Trei puncte de vedere suntu aici dominante: 1. natura bunurilor, din care provin veniturile intercalari, si nimeni nu pote negá, ca bunurile acestea apartinu besericei catolice; 2. analogia legilor unguresci. Art. de lege XII 1548 (mai tardi art. XIX 1550) demanda că veniturile intercalari se se aplice pentru ajutorirea pretilor si a scólelor; 3. usulu; dar' usulu nu se pote eruí sistematic si consequentu, că se pote suplini legea, dupa cum o princeps Ludwig. Iosifu II. in an. 1783 a datu tota veniturile intercalare la fondulu relegiunei (de unde si Blasianilor le isvorésce pretensiunea la fondulu relegiunei, precum si din venitulu manastirilor romane desfiintate); acesta remase asia pana la 1793. Nici dieta din 1790—1 n'a facutu nici o modificare in decretulu acesta; ar' fi facutu inse, déca vreo lege seu usu ar' fi avutu putere contradicția. Franciscu dispuse 1793, că veniturile intercalari se curga in erariu, totusi se se aplice numai pentru scopurile besericesci. Dela 1855 in fine ele se tenu éra de fundulu relegiunei. Min. apromite unu proiectu de lege despre aplicarea veniturilor intercalari, candu se pote pertracta si cestiunea acesta importanta. Dupa acest'a vorbira mai multi si o mare parte de dep. in foculu loru parasira sal'a demonstrativu, incat presiedintele suspenda siedint'a pe 5 minute. Dupa aceea Berzenczey numi cu acesta ocasiune beseric'a catolica, luptatoria pentru ignorantismu, fù inse chiamatu la ordine si in fine se trece la ordinea dilei, pana candu va dà min. proiectu.

In siedint'a din 16 Februarui se incepù desbaterea generala asupra bugetului min. de cultu si invenitamentu publicu. Dupa meruntele dilei Iuliu Cautz, că referentul alu comisiunei finantiarie, recomanda primirea preliminariului pentru min. de cultu si instructiune.

Sigism. Papp asterne o propunere de conclusu asia: In conformitate cu art. de lege 44 din 1868 se se primésca in preliminariu pentru anul 1870 sum'a de 12.000 fl. pentru redicarea unui gimnasiu de statu romanescu in Sioncut'a mare. (Nu scim, ce s'a conchis.)

Colomanu Ghiczy: Se scia, ca autonomia catolicilor va trebuu in fine se intre in viotia. Intocma e cunoscutu, ca influint'a ierarchiei catolice asupra tuturor institutelor de cultura ale tieiei atatu in scólele inferiore catu si superioare, dela scólele populari pana la universitate, e precatul de mare pre atatu si de daunatiosa; pentru prin statutulu pentru congresulu catolicu, care s'a facutu cu eschisiv'a influintia a clerului, se deschide usi'a si mai tare acestei influintie, care va face cu neputintia progresulu crescerei tenerimei catolice, că se pote ajunge la nivel'a seculului nostru. Judecandu mai vertosu si la cele ce se intempla in Rom'a, invenitamentul se va respinge érasi in stadiulu, in care a fostu inainte de acesta cu sute de ani. Acestu scopu merge si mai departe, si respectivii voiescu că consiliulu supremu besericescu se se ingrigescă, că fondurile si fundatiunile manipulate in presentu de regimulu ungurescu, pe langa rezervarea dreptului de patronatu, ce compete Maiestatei Sale, si pe langa rezervarea dreptului de proprietate, ce compete besericii catolice, — cum se se intrebuintieze corespundietoriu intereselor besericei catolice. Lasandu neamintite celealte fonduri si fundatiuni, se occupa specialu cu fondulu de invenitamentu ce se manipuléza in presentu pe langa supraveghiarea ministrului de culte si invenitamentu, si carele representa una avere in pretiu de 9 milioane, si se intrebuintieze spre sustinerea gimnasielor regesci, academielor juridice, scóle reali si preparandie, si care fondu inca voiescu se lu puna la dispositiunea consiliului supremu besericescu. Fandu istoria acestui fondu, aréta, ca s'a infiintat

prin decretulu Mariei Teresiei de datulu Martiu 25, anulu 1780, prin carele se ordina că avere intréga mobila si nemobila a desfiintatului ordu jesuiticu, se se intrebuintieze spre dotarea scólelor publice din tiea. Destinatuna acésta a fondului de invenitamentu — dice Ghiczy — a recunoscuto si Eötvös in espunerea sa din 1868 Maiu 20. Cu referintia la intielegerea exacta a acestei destinatuni, afirmă, ca de si forma relegiunea unu ramu esentialu alu invenitamentului si educatiunei publice, totusi afacerea invenitamentului si educatiunei publice, nefindu nici afacere relegiosa nici besericésca. ci afacere de statu, — asia dara si avere de statu. Acésta se pote cu atatu mai multu afirmă despre fondulu de invenitamentu, carele dela inceptu a fostu supusu supraveghiarei locotenintiei, asia dara regimului tiei. Pe basea acésta preteinde Ghiczy că intrebuintarea acestui fondu se se faca eschisiv cu supraveghiarea regimului si controlarea tiei, si desapróba intentiunea ministrului Eötvös carele, fara scirea si invoreea dietei, voiesce se subordine acestu fondu infiintandului consiliu supremu besericescu, ce ar' fi unu precedinte forte periculosu. Propusulu acest'a alu ministrului lu demuestra in modulu celu mai eclatandu, insirandu o multime de fapte necorespondietorie. Intre acestea, ca pe candu fondulu de invenitamentu in anulu 1868 inca avea avere activa, pe atunci in anulu 1869 reformele introduce de dlu Eötvös nescura unu deficitu de 167.000 fl.; deci in bugetulu presentu ne mai potendu dotá scólele reale din Casiovi'a si Bud'a din fondulu de invenitamentu, preliminéza in bugetu 33.000 fl. pentru acoperirea speselor acestor döne institute, adica pune sarcina noua pe tie'a intréga.

Aréta mai departe omnipotentia min. Eötvös si facia de fondulu universitatii, carele, precum a aratata insusi Eötvös in an. 1868, s'a infiintat de archeepiscopulu Petru Pazman cu 100.000 fl. si s'a inmultit prin dotatiunea archeepiscopiloru Lózsy si Lippay precum si prin alte multe dotatiuni. Maria Teresia i a mai daruitu alte bunuri insemnate, si totusi fundatiunea universitatii apare in espunerea ministrului Eötvös din 15 Nov. 1869 că fundatiune infiin'tata de cardinalulu si archeepiscopulu Pazman „pentru inflorirea relegiunei catolice si imblandirea firei martiale a natiunei maghiare“. Totu atatu de neconstitutionala dechiară si procedur'a ministrului facia cu accordarea mai multor drepturi congresului israelit si predarea unui fondu de 2 milioane in manile acestuia, cari tota le-a facutu, propria autoritate, fara scirea si intrebarea dietei. Nega deci, ca acesta corporatiune besericésca si-ar' poté reprezentá interesele inaintea regimului, statului, autoritatilor si judecielor, ca-ci acestia nu i potu recunoscere calitatea representativa legitima.

Dupa acésta arendu consecintele rele ale unui atari procedure, desfasura in trasuri generali reterintile unui ministru responsabilu facia de monarci si facia de tie'a representata in dieta, pe carele conformu sistemei parlamentare, neci incuviintarea monarcului nu-lu absolve de responsabilitatea catra tieira.

In fine sprimendu-si dorint'a a vedé conducea invenitamentului si instructiunii publice a tinerimii catolice depusa mai bine in manile unui ministru responsabilu, de catu a o vedé astadi in seclulu luminilor incrediuta unei hierarchie autocrate nerespondietorie, si-incheia vorbirea promitiendu la timpulu seu a face propunere in caus'a fundatiunilor de sub intrebare. —

Pulszky Fr.: Pe catu timpu fui in America intrebai pe barbatii cei mai capitali din societatea americana, de unde vine, cumca statulu acesta in timpu relative atatu de seurtu s'a pututu elupta la unu gradu atatu de inaltu de avere si prosperare? Toti -mi dedera respunsu analogu: pentru aici libertatea creditiei, libertatea presei, a reuniunilor si a vorbirei nu se potu tormuri nici macar' de catra congresu. Asia asiu dori si aici, că statulu se nu se amestec in drepturile besericiei, fia ea catolica, israelita seu ori care. Déca se conduce reu, stanga-se pe aici incolo, dara statulu n'are dreptu se faca pe preutulu si se propăseca besericile ce amenintia cu ruinarea. Pana candu natiunea ungurésca in parlamentulu seu va mai numi confesiunile, pana atunci libertatea in Ungari'a nu va prospera.

Iuliu Schwarz: Regimulu e codatiulu vestimentelor popesci. Majoritatea au castigat' popii cu corumperea (larma!) se chiama la ordine, Schwarz propune apoi, că desbaterea despre bugetulu ministeriului de invenitamentu se se amane pana la finea lui Martiu, inse ministeriulu se fia avisat a da unu reportu statisticu despre starea invenitamen-

tului populariu din tota Ungaria; apoi apostrofaza pe ministru, ca se reintrope pe calea, pe care stralucea mai inainte ca o stea de prima marime, ca fală tierei, se revina ér' campion alu libertatii generale. La 3 ore se fini siedint'a. —

— In 21 adunarile lucratilor hotarira se faca o demonstratiune in massa inaintea dietei pentru arestarea agitatorului de lucratori din partile renane Raspe, inse mesuri aspre si colosale oficiale incungurara astadata manifestarea. —

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a 19 Februarui. Abia incepù a se desbate in comisiune caus'a polonilor si ministeriulu Giskra-Herbst midiulocí, ca ér' se se amane din caus'a legei electorale directe la senatulu imperialu, pe care o punu de cotisatiune polonilor, estia inuse nu voru se o primésca, pentruca o tienu de competitint'a dietei. — Acum pentruca se nu se véda a nu lucra nimicu in caus'a impacarei chiamala pe capeteniele boemilor Dr. Rieger etc., ca se pertracteze cu ei in obiectulu impacarei. Dr. Rieger inse si au tramsu plenipotentu, care se midiulocésca conferirea la unu locu neutr. Nemtii inca pescuescu dupa renegati cu a caroru adiutoriu se pôta ilude causei drepte. — Despre c. Beust se scrie, ca ar' fi protestat in contra sylabului si celor 21 canóne prin un'a manifestiune in contra conciliului. Se creda cine vrea.

STATUTELE SOCIETATII Romani'a Industriala.

PARTEA I. SECTIUNEA CENTRALE.

Capu I. Titlulu si scopulu.

Art. 1. Societatea pôrta numele de „Romania industriala.”

Art. 2. Ea are de scopu:

a) A stabili fratia si solidaritate intre muncitorii romani.

b) A stauí pe calile legali si constitutionali ca guvernulu se iè dispositiuni pentru desvoltarea si in florirea comerciului si industriei romane.

c) A denunciá opiniunei publice prin presa si intruniri orice mesuri vamatotarie economiei nationale si a adresá protestari in acésta privintia la corporile constituite ale statului.

d) A incuragiá pe comerciantii si industriasii romani prin ajutórie morali si materiali.

e) A midiulocí se se introduca si in industri'a si comerciulu romanu acele imbunatatiri, fara de cari nu e cu putintia lupt'a cu concurint'a straina.

f) A lucrá pentru infinitarea fabricelor in Romani'a, facandu se se adenemesca manufacturari din celealte state latine, cari se formeze astfelui unu seminariu alu industriei nationale propriu dise, precum si a se atrage, totu din popore latine, ómeni technici, cari se ne ajute a esplorá resursele teritoriului nostru si a crea nôue fonduri de avutia.

g) A formá maiestri in diferitele ramuri de industria, tramitiendu cu cheltuiel'a sa, pe catu midiulocèle ei va permite, pe cei mai intelligenti dintre producatorii romani ca se se perfectiuneze prin atelieriele straine.

h) A deschide miciloru meseriasi si comercianti creditu eftinu.

i) A cautá se procure muncitoriloru midiuloculu de a face se fructifere micleloru economie. Pentru acestu scopu, cea d'antaia grigia a societati, dupa constituirea ei, va fi de a face se se fondeze o cassa de economia curatul romanésca, pe base solide, cu autorisarea guvernului si cu conditiune, ca o catine din procente se fia versata in cass'a acestei societati, pentru sporirea fondului de creditu populariu.

Capu II. Membrii societatii.

Art. 3. Totu romanulu avendu virsta leguita si bucuranduse de tote drepturile civile si politice poate devén membru alu societati.

Strainii suntu admisi numai ca subscriitori, fara nici unu altu dreptu.

Art. 4. Oricine va voi se fia membru n'are decatu se subscrisa seu, in neputintia de acésta, se céra inscrierea sa in registrulu societati, platindu inainte cotisatiunea pe siése luni.

Art. 5. Fiacare membru, odata inscris, chiaru prin acésta se obliga ca membru alu societati pe unu anu.

Art. 6. Unu membru, care n'ar indeplini obligatiunile prevedute priu statute, nici dupa o a treia somatiune ce i'sar face de catra comitetulu dirigentu, nu se va mai privi ca societariu; totusi, inse, prin acésta nu se voru stinge datoriele sale, pe care societatea a trebuitu se compteze.

In acésta categoria intra si membrulu, care acceptandu o insarcinare din partea comitetului dirigentu, fara motivu bine intemeiatu nu a indeplinit'o.

Art. 7. Celu ce voiesce se demisioneze trebuie se adreseze demisiunea, in scrisu, catra presedinte dela 25 pana la 30 Octobre, platindu-si cotisatiunea pana la finele lui Decembre din acelasi anu, si restulu ce ar' mai fi datorindu dinainte; — altintre, demisiunea va fi considerata ca nula si nedata.

Art. 8. Nu se primesce ca cotisatiune mai pucinu de 50 bani pe luna. Cotisatiunea se platesce pe semestru seu pe anu.

Art. 9. Membrii societati se obliga pe onore ca, atatu pentru obiectele de consumatiune catu si pentru cele de productiune se dë, totudéun'a, preferintia negotiatorilor romani, candu acele obiecte se voru gasi la vendoriorii straini cu acelasi pretiu si de aceasi calitate.

Art. 10. Drepturile, de cari se bucura societarii, suntu urmatórie:

a) Ei suntu alegatori si eligibili pentru consiliulu generale de administratiune alu societati, de voru indeplini conditiunile cerute pentru aceste sarcini.

b) Ei potu se se adreseze totudéun'a la consiliu, pentru a'lui consultá si a'lui initiatu in pasurile loru industriali seu comerciali; si consiliulu e datoriu se desbata asupra oricarei adrese seriose si se voteze resolutiuni in consecintia.

c) Societariulu are dreptulu a se imprumutá cu mica dobanda dela cass'a societati, numai pentru trebuinte comerciale seu industriale si dandu garantia reale despre solvabilitatea sa.

d) Totu societariulu are dreptu se concure pentru premiele propuse de societate, afara inse de membru consiliului generale de administratie.

e) Unu membru alu societati dintr'o sectiune, transportanduse pentru afacerile sale comerciale seu industriali intr'o sectiune din alta localitate, dupa simpla presentare a cuitantii de plata anuala a cotisatiunei sale poate comptá pe concursulu comitetului de acolo, care e datoriu se i dè tote informatiunile, de care ar' ave trebuinta si se i procure inlesnirile, potintiose pentru seversirea aceloru a faceri.

In casu de cerere de fonduri, se voru ave in vedere midiulocèle sectiunei si dispositiunile alineatulu c) din acestu articulu.

f) Societariulu, in fine, mai are si acele drepturi ce decurgu din spiritulu acestoru statute.

Art. 11. Femeile comerciante seu meseriasie, cari voru contribui la sporirea fondului sociale cu cotisatiunea preveduta la art. 8, se voru bucurá de avantagiele inscrise la alineatulu b) c) d) si e) din precedentulu articulu.

Capu III. Constituirea societati.

Art. 12. Societatea se va considera constituita in Bucuresci, indata ce va numerá 700 membri si atunci, numai, se va procede la alegerea consiliului generale de administratie.

Art. 13. Anulu sociale incepe dela 1-a Ianuariu 1870.

Capu IV. Administratiunea.

Art. 14. Interesele societati se geréza de unu „Consiliu Generale” compus de:

1 Presedinte.

2 Vice-presedinti.

1 Secretariu generale.

1 Secretariu ajutoriu.

28 Consiliari.

Capu V. Alegerile si instalarea de administratie.

Art. 15. Alegerile se facu in toti anii in a dou'a Duminica a lui Decembre.

Art. 16. Este alegatoriu totu membrulu inscrisu de unu anu pe registrulu societati.

Art. 17. Se va procede, mai antaiu, la alegerea presedintelui si vice-presedintiloru, care votati pentru unu anu potu fi realesi in aceiasi cumatate.

Printr'o a dou'a votare se voru alege secretariulu generale si secretariulu ajutoriu.

Prin a treia votare, in fine, se voru desemna cei 28 consiliari, prin cari se complectéza consiliulu generale de administratiune.

Art. 18. Functiunea presedintelui, vice-prestedintiloru, secretariloru si celor 28 consiliari va fi gratuita si obligatoria pentru unu anu de dile.

Art. 19. Personele, care au primitu odata un'a din aceste functiuni, nu se voru pute lepadá de dens'a, inaintea espirarei terminului pentru care suntu alese, sub pedépsa de o amenda de lei noui

140, afara numai de nisce grave intemplari, seu ivinduse impededari neprevediute si bine intemeiate.

In acestu din urma casu, presedintele, asculandu avisulu consiliului generale, va convoca pana in 49 de dile adunarea generala a asociatiloru ca se proceda la inlocuirea persoanei demisionate.

Art. 20. Instalarea consiliului se face in a dou'a Dumineca a lunei lui Ianuariu.

In diu'a instalarei consiliului se imparte in 5 comitete si anume:

1. Comitetulu dirigentu.

2. Comitetulu fondurilor.

3. Comitetulu meserieloru.

4. Comitetulu agriculturei.

5. Comitetulu comerciului.

Art. 21. Comitetulu dirigentu se compune din presedinte, vice-presedinti, secretariulu generalu, secretariulu ajutoriu, si cate unu membru din celealte comitete, cari voru fi in acelaasi timpu secretari in comitetele loru respective.

Celealte 4 comitete se compunu fiacare de cate 7 membri desemnati dupa specialitati. Membrii din comitetulu fondurilor trebuie se aiba o avere mai insemnata cunoscuta.

Capu VI. Atributiuni.

Art. 22. Consiliulu generale representa societatea, elu -si face regulamentulu seu interioru si regulamentulu de aplicare alu acestoru statute, veghiaza si lucréza pentru realizarea scopului societati.

Desbate si votéza orice mesuri relative la interesele societati.

Studia din propri'a sa initiativa, seu dupa propunerile venite din afara, cestiunile cele mai insemnate comerciale si industriali si iè resolutiuni in privinti'a loru.

Decide premie pentru diferitele obiecte din diferitele industriei, ce se voru pune la concursu de catra comitetele respective.

Aceste premie trebuie se consiste in instrumente perfectionate; cari se serve concurrentului in mese-ri'a ce ecsecrézéa.

Consiliulu e responsabile in facia asociatiloru de tote actele sale.

Art. 23. Presedintele are politia siedintelor. Elu e datoriu se convóce la fiacare 15 dile consiliulu generale si, candu este trebuinta, poate se lu adune si extraordinariu. Candu voturile suntu impartite, glasulu seu e preponderant. Prin comitetulu dirigentu elu pune in miscare tote celealte comitete.

Art. 24. Vice-presedintii inlocuiescu pe presedinte prin delegatiune seu in casu de absentia.

Art. 25. Secretariulu generale este insarcinat cu incheiarea proceselor verbali si cu relatarea cestiunilor ce suntu la ordinea dilei. Elu ingri-gesce de regul'a archivei.

Art. 26. Secretariulu ajutoriu, implinește datorile secretariului generale prin delegatiune seu in casu de absentia.

Art. 27. Comitetulu dirigentu, compusu pre-cum se aréta la art. 21, este intermediariu intre asociati si consiliu. Orice cereri seu informatiuni lui i se adresáza si elu respunde la densele in numele consiliului.

Elu imparte la cele 4 comitete cestiunile speciale, ce suntu chiamate se studiez si asupra carora ele suntu datórie a se pronunciá; supune consiliului toate aceste studiuri ca se fia ratificate prin unu votu generale.

Ecsecuta seu face se se ecsecute voturile si rezolutiunile emise de consiliu.

Art. 28. Comitetulu fondurilor, ingri-gesce de incassarea cotisatiunilor, amendelor, darurilor procentelor dela imprumutari si alte recete; privighiaza intrebuintarea banilor, solvabilitatea celor ce se imprumuta dela casa, si candu ecista vreo rezerva elu e datoriu se caute a o face se fructifere.

Nici o plata nu se poate face fara mandatulu seu si nici o cheltuiela nu se poate otari, inainte de a se fi ascultat avisulu seu.

Elu e tenu tu se presente consiliului la fiacare 15 dile unu tablu detaliatu de situati'a casei.

Unu membru din sinulu seu, alesu pe o septemana cu titlulu de censoru, va revisu cass'a ori de cate ori va crede de trebuinta. La finele fiacarei dile va controlá situati'a incheiata de casieriu si, o va subinsemná; ér' la din contra, va referá de urgintia comitetului seu. Aceluasi membru nu poate functiona mai multe septemani consecutive ca censoru.

Comitetulu fondurilor are aceasi responsabilitate ca casierulu.

Art. 29. Comitetulu meserieloru, cercetéza

condiunile proprie a redică starea meseriasilor nostrii; studia midiulcele, prin cari se potu imbunatatii diferitele specie de meserii, ce avem si cari din meseriele straine trebuiesc desvoltate si la noi; se pronuntia asupra inventiunelor noue si asupra foloseloru ce potu trage dintr'ensele meseriasii romani; isi da votulu seu in privint'a cestiunilor ce ii suntu transmise de comitetulu dirigentu, si ecsaminéza obiectele de arta supuse la judecat'a sa.

Art. 30. Comitetulu agriculturei, se occupa de interesele agricole ale tierei si lucréza la desvoltarea diferitelor ramuri ale industriei agricole. Im bunatatile sértei cultivatorilor romani va face obiectulu celor mai vîi studii ale sale. Comitetulu agriculturei, pe langa acestea, va caută se resolve orice cestiuni agricoli supuse cercetarei sale de catra comitetulu dirigentu.

Art. 31. Comitetulu comerciului va luá otariri in cestiunile relative la prosperarea comerciantilor nostri si la intinderea comerciului roman; se va pronuntia asupra intreprinderilor comerciale supuse la apretiarea sa si va studia tota obiectele tramise de comitetulu dirigentu in cercetarea sa.

Art. 32. Fiacare din cele 4 comitete prevedute la articolele 28, 29, 30 si 31 are de presedinte pe celu mai batrenu dintre membrii din comitetu si celu mai tineru face servitiulu de secretariu.

Secretarii din aceste comitete suntu, in acelasiu timp, membrii in comitetulu dirigentu astfelui cum se preserie la art. 21.

Art. 33. Comitetele mentionate in alienatulu antaiu din art. precedentu, precum si comitetulu dirigentu, tienu siedintie odata pe septembra, afara de casurile candu suntu convocate straordinariu.

Ele se voru intielege intre densele asupra órelor si dilelor de intrunire pentru că siedintiele se nu coincideze intre ele.

Art. 34. Lucrările si resolutiunile atatu ale consiliului generale catu si ale comitetelor trebuite se intrunésca o maioritate absoluta de voturi.

Art. 35. Membrulu, care va lipsi fara motivu, bine intemeiatu, ori dela siedintiele comitetului, din care face parte, ori dela siedintiele consiliului generale, pentru prim'a óra va primi unu avertismentu, pentru a dôu'a óra va fi amendatul cu 7 lei noui, pentru a trei'a óra amend'a se va intrei, si déca si dupa aceste mesure va continuá a se absentá, va fi considerat că demisionatul si supus la penalitatea prescrisa de art. 19.

(Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANIA. Camer'a lucra acum in sectiuni de urgentia asupra proiectului de lege spre a se chiamá sub arme unu contingent de 16.000 fectori, pentru a implini golarile din armata. — Acestu proiectu se crede, ca se va aprobatu de catra tota sectiunile cu urgentia.

„Traianu“ publica apelulu catra inteligenția romana din Ardélu, indreptatul de catra d. Elia Macelariu, pe care lu publicam si noi. „Traianu“ referandu despre apelul, dice asia:

„Asia dara in locu de adiutoriu isolatu pentru unulu séu doi noi propunemu in genere infinitarea unui fondu pentru martirii romanismului.

„Numai astfelui ungurii se voru incredintia, ca fii lui Dragosiu si ai lui Negru Voda suntu decisi a sustiné cu energia atatu pe cale morală, precum si materiala Maramuresiulu si Fagarasiulu si provoca si pe alte diurnale se reproduca apelulu, invitandu la sacrificia „pentru nationalitate, ér' nu pentru ortodoxia“ etc. —

Mai multe diurnale germane vorbindu despre crisea ministeriala din România dieu, ca ministeriul de acuma e numai ministeriu de transitiune la unu ministeriu democraticu, fiindu dorintia generala e, că carm'a tierei se intre in mane liberali si simpaticu nationale, pentruca numai zelulu nationalu impreunatu cu activitatea si destoinici'a pote ferici statulu, pana ce frecarile partitelor pentru interesu mercenaricu omóra si spiritulu de inaintare. Se se alega barbatii cei mai nationali si mai liberali probati de capacitate de a conduce si renasce statulu si acelora se li se concréda carma, déca vre dinastia fericirea statului, care o va face adorata de tota natiunea. —

Mai nou. In consiliulu ministeriale tie nutu sub presedintia imperatului in 16 s'a per-

tractatu despre spesele resbelului cu bochesii, cum ca se tienu de bugetulu comunu, pentruca armat'a are a servi nu numai in contra dusmanilor esterni ci si interni si desdaunarea bochesilor inca va apasa bugetulu comunu. — „H. Ztg.“ inca publica apelulu catra inteligenția romana in Nr. 47. —

Paris u 22 Februariu. In corpulu legislativu Daru a protestatu contra acusatilor, ca ministeriul a provocat turburari. Elu a disu, ca Francia nu este sub regimulu dictatorialu, dura ca voiesce ordinea unita cu libertatea si cere combaterea ori carui escesu. A aratatu acordulu complectu alu ministeriului cu suveranulu, care este din ce in ce mai decisu a funda libertatea; a confirmatu apoi acordulu membrilor si alu cabinetului cu camer'a, si a disu: „Voim pacea in intru si afara, pacea sociala, libertatea adeverata pentru a desarmá oportuista de ghiarele ei. Nu exista nici o divergintia intre ministeriu, amu intratu impreuna, vomu maná impreuna afacerile. Nu se va surpă nici o pétra dela edificiulu din 2 Ian., fara că elu se nu se derime intregu. Déca camer'a si ministeriulu s'ar separa, vomu cere suveranului că se se pronuncie liberu in prerogativ'a sa. Dara eventualitatul unui asemenea desacordu nu paru a se adeveri. Acestu ministeriu cere timpulu pentru a lucră. Poporele libere voiescu se fia consultate, era nu surprinse.“ (Aplanse mai unanime.)

Declarati'a m. lui Daru a produsu mare impresie. In timpulu suspendarei siedintiei, membrii din centrulu stangu si drépt'a s'au decisu a propune ordinea dilei, multuminduse acum de declarati'a atatu de limpede si leala a ministeriului de a asigurá Franciei ordinea si libertatea.

Jules Favre a felicitatul pe Daru, pentru cunventele dise, adaugandu: „Este unu spectaculu nou, a vedé pe unu ministru renunciandu la traditiile trecute.“ Mon.

Propuinduse trecerea la ordinea dilei cu incredere s'a admisul prin 236 voturi si 18 contra. —

Francia cu libertatea a frantu cérnele despotic! — De noi fara noi: a pusul de mamaliga. —

Varietati.

† Gregoriu Kövári,

canonicu actualu alu besericei gr. cat. romane de Oradea mare, in urmarea unui morbu indelungatul, in 10 a lunei curinte la 9 óre devenită a adormitul in Domnulu in anulu 74 alu vietiei sale. Repausatulu a fostu lungu timpu profesorul si directorul la gimnasiulu de Beiusu, si că atare in deplinirea diregatoriei sale a doveditul unu zelul raru si diligintia admirabila, iubirea lui de dreptate, cunoscuta preste totu, incatul in asta privintia era ne coruptibilu. Că crestinu si că preotu, in privint'a virtutilor si a faptelor bune, repausatulu formá esceptiune. Elu credea că patronul seu St. Gregoriu, ca crestinu are lipsa mai alesu de trei, precum; a padí credint'a, a vorbi adeverul puruaria, a fi curatul in trupu si sufletu. Si acestea le-a tienutu cu scumpetate in tota vieti'a sa. Cu totu dreptulu se potu aplicá densului cuvintele lui Horatiu... Cui pudor et justitiae soror incorrupta fides, nudaque veritas quando ullum invenient patrem? Meritele repausatului facute in sfer'a literaria, nu au remas nenumerate, ca-ci in 1850 deviné canonicu actuale alu diecesei gr. cat. de Oradea mare, candu fiindu morbosu si frantu de puteri, a dusu o viéta retrasa, deprindenduse mai vertosu cu lucruri curatul spirituali, de unde petrecea dile si nopti intregi in rogatiuni si meditatiuni spirituali. Inse pre langa totu nu s'a uitatu nici de natiunea sa, ca-ci din salariulu seu canonicescu celu modestu, si circustarilor ferte amesuratul, cu substragerea dela sine a potutu aduná o sumulitua de bani; din care inca in viéta a fundatul dôue stipendie, unulu de 180 fl. v. a. pentru unu tenueru din seminariulu romanu domesticu gr. cat. de Oradea mare, si altulu de 60 fl. pentru altu tenueru studinte la gimnasiulu de Beiusu; era pentru liturgia a lasatu besericei catedrali de Oradea mare 300 fl. v. a. De cumva fiacarele preetu ne casatoritu ar' fi condusul de asia sentimente religiose si nationali, in timpu scurtu ne-amu aflá cu unu numeru frumosu de fundatiuni, din cari apoi ar' resultá prosperarea culturei nationali. Fia'i tie rin'a usiéra, si memori'a binecuvantata! Alb.

— In sciintiare in privint'a opului „Poesia si Prosa“. Din cauza unor date, cari ni erau necesarie pentru notele adause la di-

sertatiunea despre literatur'a romana, si cari abia acum mi le potui procurá tote, opulu promisu pe lun'a curinte, va poté apără numai cu capetul lui Martisoru, pentru care intardiare, intempsa chiaru in favórea opului, ceru si speru indulginti'a on. publicu prenumerante. Numerulu frumosu alu prenumerantilor, ce mi-au sositu pana acum, precum si colecturile, cari dupa informatiune primite, curgu inca in multe parti pintre romani, me indemnara a tipari opulu in 1500 de exemplar.

Dupace inse la dorintia esprimata de mai multe onorabili dd. prenumeranti, m'am otarit, a tipari la capetul cartii numele dloru prenumeranti, rogu pre toti aceia, cari dorescu a avea acestu opu, si deosebl pre dd. colectanti, se aiba bunetate a grabi cu tramitarea prenumeratiunilor, si a me insciintia celu multu pana in 20 Martisoru, ca list'a, ce voiu dă despre prenumerantii mei, se fia incatul se poté, completa. — Oradea mare 19 Februariu 1870.

Iustinu Popfiu m/p.

Depositoriu principale

de

fabricate de pantofaria, calciaminte si pelerii din laintru si din state straine.

Strat'a vamei, langa scólele catolice.

Ne luamu onore a ne recomandá onor. publicu depositoriulu nostru bine sortitul si inavutul de calciaminte de pele, pisla si materii pentru domni, dame, prunci si fetitie, precum si depusul nostru de pelerii mari si mici in cele mai noua façone (forme) si cu pretiuri forte moderate.

Din fabricele cele mai renumite ale Germaniei etc. primite:

Pentru barbati ghete (stiflete) de iuchtu curatru rusescu cu talpi de patentu insurubate, ne patrunse de apa.

Camasia cisme de panura si pisla cu lacu rusescu impregiurate, captusite, de pisla cu asemenea talpi duple insurubate.

Ghete (cipici) de lacu rusescu cu talpi duple nepe trunse de apa, façonul celu mai nou.

Ghete francese de pele de vitiulu elastica cu talpi duple, celu mai nou façonu.

Ghete francese camasia cu talpi englesesci si cu capene.

Ghete de lacu de salonu glaçe, chagrin si de pele caprina de celu mai nou façonu.

Pentru dame ghete de pulpa pré fine de glaçe, elastice (polonese), capene de lacu si glaçe si ciucuri, talp'a pe margini (rama).

Ghete forte fine de catifea, panura elastice, sinorate, capene de lacu, si sandale, captusiala de pisla (Filz) si talpi pe margini.

Ghete chagrin elestice gaitanate cu captusiala de barchetu, talpi patentu siurubate.

Ghete de balu de cele mai fine de atlasu si pele englesa si papuci.

Ghete de baiai chagrin, pele de moda si veluru si briunelu cu talpi patentu siurubate si capene de tinichea patentu.

Acesta munitia metalica patentu la vryulu ghelatoru copilaresci servescu cu deosebire spre apararea degetelor de lovitur si in contra rosurei pelei, intocma inse si pentru decore.

In marfa de peleria: pelerii de cele mai fine negre si verdi numite Mazzini si Rinaldini.

Pelerii de cele mai fine englesesci de venatori negre si sure.

Pelerii de cele mai fine velocipede in tota colorile.

Pelerii spanice merinos in trei colori.

Pelerii de pisla tare, de peruvienu si catifea.

Diverse pelerii de copii ornate si nedecorate, totu de calitate forte fina.

Se primesc la subscripsi si acórde séu comande in mare séu in detaiu, precum si reparature, cari se voru efectu catu se pote de promptu.

La comandele celor din afara ne rogamu a se dă numerulu lungimei si alu largimei incalciamintelor. Numeratiunea subscrisiloru in marfa de incalciaminte e urmatóri'a:

La incalciaminte barbatesci lungimea dela Nr. 36—45 latimea dela 1—4.

Pentru dame „34—40“ „1—3.

Pentru copii „1—33“ „1—3.

H. Schwarze & I. Sabadeanu.